

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Sturoul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Sfântul Părinte, Papa Pius al XI-lea.

Personalitate puternică, care-ți încatușează întreaga ființă prin combinația strălucită a bunătății și a energiei, a blândeții și a științei, a demnității naturale și a celei de origine divină, dăruirea de însuși Hristos vicarului său pământesc, toate aceste luminate de scânteia Spiritului Sfânt; iată personalitatea *Sfântului Părinte, Papa Pius al XI-lea*

Persoana Sfântului Părinte este armonios încadrată în palatul istoric, fermecător și mistic, în Vatican. Farmecul nespus al atmosferei Vaticanului l-am simțit și noi, pelerini români veniți din țara noastră depărtată, deși în sufletele noastre foarte apropiați de Sf. Părinte; dar când am stat înaintea lui, farmecul a devenit *har*. Acest *har* a început să lucreze în noi prin vorbele și prin binecuvântarea Pontificelui.

Ascultându-l ne-a pătruns o căldură internă, binefăcătoare, căci am simțit că ne a înțeles sufletul nostru catolic și român. Când și-a exprimat bucuria, că ne vede în Roma, ca să sărbătorim a nouăsprezecea aniversare seculară a Răscumprării, când a subliniat micile jertfe ce le-am adus în acest scop, în toate inimile a încolțit recunoștința scaldată în lacrimi pentru *jertfa supremă și unică a dulce-lui Isus*.

Când a vorbit despre prezența Episcopilor noștri, fiecare dintre noi a simțit mândria creștină și binemotivată cu care îi privim și i ascultăm, iar când și-a adus aminte de absența veneratului nostru Mitropolit, a omului drept și încercat, a atins în fiecare suflet o rană dureroasă.

Când a amintit chema-

rea teologilor, români din Roma, prezenți și ei la audiență, ni s'a deschis o perspectivă fericită, căci poate acești tineri vor fi aceia, care muncind pe terenul pregătit de arhieriei și preoții noștri, vor realiza visul nostru, aducerea întregului neam românesc sub drapelul Sfântului Petru.

Apoi Sfântul Părinte, — parcă a știut, că ne doare că nu pot fi de față toți ai noștri, — ne-a spus, că nu numai pe noi ne binecuvântă, dar pe toți ai noștri rămași acasă. Cu aceasta ne-a cucerit și inima, sufletul nostru fiind deja cucerit.

După aceste a urmat binecuvântarea papală, despre care abia se poate vorbi, care trebuie simțită. Într'un moment ne-am întărit în credința noastră, am devenit curajoși, luptătorii lui Hristos. Am știut că această bi-

necuvântare este un lucru mult mai însemnat decât vocea și gesturile unui om, fie el oricât de suspus, — am simțit că înaintea noastră este locțiitorul lui Hristos și vocea sa e din gura lui Hristos și gesturile sale sunt gesturile lui Hristos.

Și am simțit că oricum ne-ar ademeni lumea în care trăim, oricât de multe dezavantaje am avea pentru credința noastră, vom fi credincioși până la sfârșit, căci am simțit într'adevăr ce a cântat corul Hubic așa de frumos, că Biserica catolică este zidită pe *Piatră* și nici „porțile iadului nu-o vor învinge.“

Pentru aceasta și pentru sentimentele noastre, izvorite din stima și iubirea nețăr-murită față de Capul vizibil al Bisericii, din origina comună a poporului lui și al nostru, din vorbele lui melodioase, care au fost înțelese de noi toți și din mii și mii de motive imponderabile, am strigat cu nespusă însuflețire: „*Trăiască Papa!*“

Dr. Irina Berinde.

Un nou membru al Agu-lui.

Apșan Grigore un vrednic credincios a intrat în organizația Agru din Sighet, plătind și taxa de membru de 100 Lei.

Crucifixul.

Departa de locuințe ome-nești, pe linia nesfârșită a drumului de fer, în nespusă singurătate locuște cantonierul, căruia este concretută controlarea liniei de fer. Din ceas în ceas și pas cu pas vizitează el linia și dacă observă ceva, telefonul anunță stația despre pericol.

În orașe, în gări mari, la încrucișeri de linii veghiază tot un cantonier cu lampa-i roșie, a cărei raze sinistre străbat întunericul nopții.

Și când uriașul monstru, trenul, scăpat dintre acele stațiilor, îmbătat de libertatea câmpiilor nesfârșite, de maiestea munților pe cari îi străbate, — cu viteză se apropie de locul, unde lipsa unei mici șorube ar produce o catastrofă grozavă, acolo stă cantonierul cu lampa-i roșie în mâini, cu brațele date în lături, parcă el, omul slab, ar fi în stare să oprească trenul, care în necunoștința pericolului amenințător se apropie tot mereu, până când semnalele desperate sunt observate de conducător. Și cantonierul stă locului cu brațele ridicate în întunec parc'ar fi un *Crucifix*.

**

Am plecat și noi pe calea vieții noastre. La început lin și frumos, cum iese trenul din stație. Dar mersul nostru din zi în zi și-a mărit viteza și în graba de a trăi ne-am greșit linia. Poate acarul vieții noastre, sufletul nostru, a așezat pe linie rea acul . . . e noroc, că până

azi trenul vieții noastre nu a deraiat producându-ne moartea. Dar noi sburdăm, nu ne pasă că mergem în direcție greșită și că vertiginos ne apropiem de un punct al liniei, unde lipsa unei șorube va produce catastrofa, — *osânda sufletului nostru*. Sunt deschise gurile de foc ale iadului, abisurile oribile sunt gata de a înghiți pe cel ce se apropie, se aude zgomotul infernal al fiilor satanei, cari cu mârșavă bucurie așteaptă pe noul lor tovarăș osândit. Și trenul vieții noastre a leargă pe drumuri rele, rătăcește pe terenuri periculoase, uită că nu e bună calea apucată, până când apoi sosește la punctul acela, unde cu un sgomot surd se va năruși totul, . . . pentru vecie.

**

Pe margini de drumuri stă *Crucifixul*. Pe locuri depărtate, în singurătate. El din minut în minut, pas cu pas urmărește mersul vieții noastre și ne semnalează pericolul.

În orașe populate, între milioanele metropolelor mari, cași în sate ascunse veghiază același *Crucifix*. Și fiindcă drumul nostru, prin faptele noastre, duce către iad, linia vieții noastre până la poarta aceluia este păzită de *Crucifix*. Când ne apropiem de locuri periculoase, acolo stă El, cu mâinile-i date în lături, picăturile roșii de sânge de pe fruntea Lui încearcă să ne lumineze întunericul, iar palmele-i rănite vreau să ne oprească în nebunia alergării noastre. Ne strigă, ne chiamă, cu o mână ne arată grozăvia sfârșitului, cu alta ne desvălește fericirea raiului.

**

Pentru ce nu-L vedem?
Pentru ce nu-L auzim?

Mismar.

Părintele Anton Gabor din Iași.

În 12 Septembrie 1908 a fost hirotonit în catedrala din Iași pâr. Dr. Anton Gabor.

Un jubileu, peste care nici un catolic din aceasta Țară nu poate trece fără o clipă de meditare, căci pâr. Gabor este unul dintre întemeietorii presei catolice din Moldova.

El este între cei dintâi, cari au înțeles apostolatul modern, cari au văzut clar, că necredința se propagă prin presă, deci trebuie să i se răspundă tot prin presă. Sufletelor înveninate prin slovă, tot prin slovă trebuie să li se dea și antidotul.

Și iată tânărul preot bătând la ușile celor înțelegători. Argumentează, vorbește neîncetat până se deschid inimile și în anul 1913 iesă primul număr al revistei „Lumina Creștinului,” care de atunci până azi — și nădăjduim că încă mulți ani — vestește măreția Bisericii, prapagă Apostolatul rugăciunii și cultul Preasfintei Inimi.

După război apoi apare și „Sentinela Catolică.” Cum și titlul îl arată, aceasta gazetă are chemarea de a sta de veghe în Țara aceasta și a păzi credințioșii de minciunile și neadevărurile adresate Bisericii cu scopul de a o discredită.

Noi, dela „Dumineca,” cari nu avem norocul de a avea oameni, din a căror generozitate să se poată da o dezvoltare și o extensiune gazetei noastre, poate pentru că nu știm încă să ne rugăm ca pâr. Gabor, îl vom

avea de azi de modelul nostru. *Iar sărbătoritului îi dorim, ca încă mulți ani să conducă cu acelaș succes presa catolică din Moldova.*

Două cărți.

Ce este, ce cere, ce dă Preasfânta Inimă a lui Isus. De Pâr. Petru Suan S. I. Traducere de I. B. Editura „Presa Bună” Iași 1933. În răspunsul la cele trei întrebări ale titlului cărții se cuprinde tot ce trebuie să știe fiecare cinstitor al Preasfintei Inimi. Acest răspuns ni-l dă prețioasa cărțică din biblioteca „Presa Bună.” Cum cultul „Preasfintei Inimi” ocupă și la noi din zi în zi mai mult teren, conducătorii acestor asociații vor trebui să dea și instrucțiuni, ca cultul acesta frumos și roditor să fie înțeles de toți.

Cartea cuprinde pe înțelesul tuturor aceste învățături, istoricul Cultului, chiar din timpurile evanghelice până în timpurile de azi. Omagiul, reparațiunea și apostolatul sunt cele trei lucruri, ce cere Preasfânta Inimă dela cinstitorii ei, Haruri îmbelșugate, statornicie în credință și moarte fericită este răsplata aceluia, cari o cinstesc. Cartea aceasta trebuie să fie lectura zilnică a tuturor creștinilor. Prețul ei este 10 Lei.

În aceeași ediție a apărut: *Viețile sfinților pe luna Februarie. Culegere de C. S. Viața sfinților totdeauna trebuie să ne fie pildă de urmat. „Presa Bună” în ediții populare voiește să*

răspândească lumina, prin publicarea acestor broșuri. Deși sunt publicate viețile sfințilorenerate în Biserica apusană, totuș oricare creștin catolic poate să se adape din izvorul nesecat al sfințeniei lor. Pilde demne de urmat, de nevinovăție, de răbdare, de muncă neobosită, de sfințenie neîmbie aceasta carte și ne arată calea mântuirii. În locul otravelor tipărite pentru ce nu cumpărăm balsam răcoritor? Prețu 15 Lei.

Din pooziile părintelui Gârleanu.

Singur.

S'a lăsat cernită seara
Pe câmpiile pustii.
Tace fluierul la târlă
Doinele au muțit în vii.

Gânditori pe rând clăcașii
S'au întors de mult în sat!
Peste lunca ruginită,
Cioarele în cârd s'abat.

Prin vâlcele, vântul rece
Bate spinii ostenit;
Trist izvorul la potecă
Suspînând a adormit.

Lângă drum, pe o cruce veche,
Singur a rămas ISUS . . .
Și plângând în jalea toamnei,
Cere îndurări de sus.

Numiri. Excelența Sa Episcopul l-a numit pe Onoratul Victor Mesaroș preot în Glod la parohia Doba din județul Satu-Mare, iar pe Onoratul preot nou hirotonit Antoniu Huban la parohia Glod cu filiala Slătioara. Nouilor numiți dorim cele bune.

De ale credinții. Din dărnicia credincioșilor s'au ridicat în Hoteni și Ocna-Șugatag câte o Cruce comemorativă a anului sfânt. În Hoteni deja s'a și binecuvântat aceasta Cruce prin Reverendisimul Ilariu Boroș vicarul Maramureșului, iar acum se va face și binecuvântarea celei ridicate în Ocna-Șugatag. Dărnicia credincioșilor atât din Ocna-Șugatag cât și din Hoteni este dovada, că mai este credință în sufletele omenesti. Nu-mai laudă se cuvine aceluia, cari au contribuit cu banul lor la ridicarea acestor Cruci pompoase. Nu putem să lăsăm frumosul gest al Dlui Anton Albu curatorul Bisericii din Ocna-Șugatag, care — cum auzim — afară de munca depusă a dat și frumoasa sumă de 4000 Lei.

Altă jertfă. Ocupațiunea multora este de aceea natură, încât îi silește să și părăsească locul de naștere și să se așeze în orașe, unde nici preot nici Biserică de legea lui nu este. Așa se întâmplă cu mulți funcționari și muncitori gr. catolici, cari s'au așezat în diferite părți ale vechiului regat. Starea lor tristă — căci nu au mângâiere sufletească — l-a îndemnat pe I. P. S. Mitropolit al nostru, ca să facă tot posibilul în interesul acestor oi fără păstor. Primul pas a fost, că a deschis o colecție. Cu banii adunați din spiritul de jertfă al credincioșilor dorește să delătore inconvenientul atât de dăunător. Lista a deschis-o însuș Excelența Sa Mitropolitul cu suma de 100.000 Lei, așa că primele contribuții au dat ca rezultat frumoasa sumă de 1/4 de milion.

Cu D-zeu înainte.

Oficiul vicarial gr. cat. rom.
Sighet.

No. 319—933 vic.

Cătră toate oficiile parohiale
din Vicariat.

Prin aceste sunt invitate toate oficiile parohiale din Vicariat, ca în terminul cel mai scurt să înainteze acestui oficiu câte un raport cu următoarele date:

1. Ce fel de asociații religioase funcționează în parohie. (Sunt a se lua în considerare toate asociațiile pii, de sub orice denumire ex. Rozarul, Cultul Inimii, Reuniune Mariană etc. etc.)

2. Fiecare asociație câți membri are.

3. Cum acționează fiecare asociație (Mărturisiri dese rugăciuni comune, ajutorarea săracilor, coruri etc. etc.)

4. La care nu ia parte preotul în mod activ? (Sunt asociații ale Rozarului, cari funcționează în unele locuri fără preot.)

Sighet, la 17 Octombrie 1933

Oficiul Vicarial.

Calendar săptămânal.

22 — 28 Octombrie 1933.

- 22. Dumineca VI. d. Inălț. sf. Cruci Ap. Gal. 1, 11. Ev. Luca 8, 27 A. Averchie
- 23. Luni Ap. Iacob fr. D. † 61
- 24. Marți M. Areta
- 25. Mercuri M. Marcian
- 26. Joi M. Dumitru Ap. II. Tim. 2, 1. Ev. Ioan 15, 17.
- 27. Vineri M. Nestor
- 28. Sâmbătă M. Terente.

